

Bestyrelsens beretning for 2016, aflagt af formand borgmester Ole Bondo Christensen, Furesø Kommune på Vestforbrændings generalforsamling torsdag den 8. juni 2017.

"Lavere priser på affaldsenergi vidner om en sektor i topform" – det var de foreløbige konklusioner fra Energistyrelsens årlige analyse af affaldsenergianlæggene i Danmark, som blev annonceret i slutningen af maj måned.

Analysen slår samtidig fast, at den øgede effektivitet på de danske affaldsenergianlæg er opnået samtidig med, at kommunerne genanvender en langt større del af affaldet.

Konklusionen afspejler udviklingen på Vestforbrænding, der placerer sig i førerfeltet og både kan præstere et flot årsresultat for 2016 og fortsat lavere priser på levering af grøn affaldsbaseret fjernvarme til borgere i oplandet – samtidig med at mængden af affald til genanvendelse er fortsat stigende og genanvendelse for alvor har overhalet forbrænding, når det gælder husholdningsaffaldet.

Vestforbrænding står således godt rustet i forhold til de bebudede nye rammebetingelser for affalds og affaldsenergisektoren. Første runde blev lanceret den 2. juni, med en bred politisk aftale om reguleringen af fjernvarmesektoren, som bl.a. slår fast at fjernvarmesektoren skal fortsætte den igangværende effektivisering, levere sikker og billig varme, og bidrage til vækst og den grønne omstilling i form af nye arbejdspladser og teknologiudvikling.

Anden runde af rammebetingelserne for forsyningsområdet, hvor det er affaldssektoren der er i fokus, er fortsat i proces – og sammen Dansk Affaldsforening spiller vi derfor fortsat en meget aktiv rolle, i at sikre fornuftige rammebetingelser for sektoren på sigt vi er i den forbindelse særligt opmærksomme på at der skal være fokus på forsyningssikkerhed, miljø og arbejdspladser - og ikke alene fokus på øget effektivisering og mulig privatisering.

Den overordnede strategi for at bevare og nyttiggøre vores ressourcer, er indeholdt i begrebet den "Cirkulære Økonomi", som i løbet af 2016 for alvor sat sit præg på den politiske dagsorden både i EU og herhjemme.

Som I ved har Regeringen nedsat et Advisory Board for cirkulær økonomi, som i går afleverede sin rapport med 27 anbefalinger til at fremme en cirkulær og bæredygtig omstilling. Flere af anbefalingerne har vi i Vestforbrænding allerede taget forskud på, herunder eksempelvis forslaget om mere ensartede systemer til kildesortering på tværs af kommunegrænser.

Den cirkulære tilgang, helhedstænkning og bæredygtighed, har altid været omdrejningspunktet for vores løsninger for energinyttiggørelse og genanvendelse af affald og ressourcer.

Sammenhængende værdikæder er en helt grundlæggende del af Vestforbrændings DNA

Årets positive resultater på Vestforbrænding for 2016, betyder at vi står godt rustet til at favne de udfordringer, som de kommende års dagsordner på affalds, ressource og forsyningsområdet forventes at byde på.

[Værdikæder/Kommuneservice/Ressourcestrategi]

Ingen tvivl om at den cirkulære dagsorden, kommer til at danne rammen for en kommende "Ressourcestrategi version 2.0" og udmøntningen af de kommende års målsætninger på affalds og genanvendelsesområdet.

EU's "Cirkulære Økonomi pakke" vil bl.a. sætte nye målsætninger for genanvendelse – måske helt op til 70 %, stille øgede krav til separat indsamling af bl.a. tekstiler og madaffald, tillige med at affaldsforebyggelse og minimering sættes højt på dagsordenen – både for erhverv og husholdninger.

Når det gælder husholdningernes affald, er mere og bedre genanvendelse en udfordring vi gerne tager op og borgerne i vores medlemskommuner er med på ideen om indsamling til genanvendelse – og bidrager i stadig stigende grad og med stadigt større engagement i kildesortering både ved husstandene i villaer og etageboliger, og vores mange velfungerende genbrugsstationer.

Det er vigtigt at sikre fortsat opbakning til øget kildesortering ved at de forskellige kuber og beholdere, tænkes æstetisk ind i lokalmiljøet og tilpasses de forskellige boligtyper.

Vejen til succes er en meget tæt dialog mellem alle de interessenter der er med til at løfte opgaven – Vestforbrænding alene kan ikke løfte opgaven – nye affaldsløsninger skal rulles i tæt samarbejde med den enkelte husstand, bolig og grundejerforeninger, kommunen og transportører.

I 2016 fik borgere i Furesø, Albertslund, Ishøj og Vallensbæk rullet mere end 35.000 flerkammerbeholdere ud som deltagere i vores tværkommunale satsning "Indsamling på tværs" – ligesom borgere i Glostrup og Lyngby-Taarbæk Kommune også er gået "allin" på kildesortering ved køkkenvask og havelåge.

Antallet af kommuner der tilbyder borgerne husstandsindsamling af restaffald, papir, glas, plast og metal, er mere end fordoblet og mere end halvdelen af vores medlemskommuner tilbyder nu borgerne indsamling af madaffald.

Den lille røde – ikke bogen, men boksen til farligt affald, er sidste skud på stammen i flerkammerfamilien, som også voksede sig større i året der gik med 5.500 røde kasser mere i omløb.

Også etageboligerne har i 2016 for alvor meldt sig ind i kampen om ressourcerne i affaldet.

Kubeordningens tilbud om nedgravede systemer er i den grad slået an hos boligselskaber, som i stor stil har valgt de nedgravede systemer som en centralt placeret løsning tæt på borgerne. I 2016 steg antallet af tømninger af nedgravede systemer med mere end 150% - noget som har vist sig at udfordre kontrakter, vognmænd og administrationen af ordningen – både hos Vestforbrænding og i kommunerne, men også en udfordring som vi forventer at kunne lande i god dialog og optimere ordningen med et nyt udbud i indeværende år.

Vores husstandsindsamling af kildesorterede ressourcer er grundlæggende en stor succes - i 2016, blev næste 58 % af husholdningsaffaldet indsamlet til genanvendelse – svarende til mere end 390.000 tons.

Zoomer vi ind på de udvalgte fraktioner i forhold til Ressourcestrategiens målsætning om 50 % genanvendelse, dvs. papir, metal, glas, plast og madaffald – ja, så steg mængderne også der hvilket bringer gennemsnitlige genanvendelsesprocent op på 38,3 %.

Der er stadig et stykke vej til de 50 % og udsigten til kommende krav om mere genanvendelse kan synes som noget af en udfordring - men dels forventes effekten fra de mange ny-

implementerede flerkammersystemer, for alvor at slå igennem i de kommende år - og når vi så lægger til, at flere af vores medlemskommuner faktisk er kommet over de magiske 50%, så er vi fortrøstningsfulde og ved at der er mere at hente i borgernes skraldespande.

For at kunne håndtere de stigende mængder husstandsindsamlede papir, plast, glas, metal og ikke mindst madaffald - som skal omlastes inden de sendes videre på markedet, blev en udvidet og ombygget affaldsmottagelse indviet i starten af 2016, hvor en forbedret indretning og logistik sikrer mere effektiv og mere kundevenlig modtagelse af affald til såvel forbrænding som genanvendelse i Glostrup.

Madaffaldets rejseplan fra flerkammerspand til behandling, ændrede sig også i 2016, efter at vi i starten af året desværre måtte se i øjnene at samarbejdet i Biovækst ikke længere kunne udvikles som ønsket - og vi derfor, som en overgangsløsning, valgte at udbyde behandlingen af madaffald.

Resultatet var dog grundlæggende positivt, idet vi nu kan tilbyde en "cirkulær bioøkonomisk" løsning med fuld biogasproduktion til naturgasnettet, næringsstoffer retur til lokale landmænd og plus på CO₂regnskabet - selvom vi skal køre lidt længere med madaffaldet - og ikke mindst en behandlingspris på niveau med forbrændingstaksten.

En anden succeshistorie fra 2016 er indsamling af plast - hvor strategien med at gøre det let for borgerne at bidrage ved at samle al plast - både det bløde og det hårde - er lykkedes. Mængderne stiger - genanvendelsesprocenten - og dermed miljøgevinsten, er i top.

Affald er endnu ikke helt sin vægt værd i guld, men den gode kvalitet fra kildesorteringen bidrager til stadig bedre afsætningspriser.

Ny teknologi og innovative løsninger for behandling af affald er vigtige elementer i strategien om øget genanvendelse, og vi sørger hele tiden for at være på forkant med udviklingen uanset om det handler om hvordan vi bedst sorterer affaldet eller hvordan vi kan genanvende indsamlede materialer.

I 2016 tog vi de første skridt henimod at byde robotter velkommen i paletten af tiltag til øget sortering - i første omgang med fokus på husholdningernes storskrald, som gemmer på betydelige mængder til genanvendelse.

Men selvom robotterne er på vej, viser al erfaring at sortering af affaldet ved kilden - stadig giver de bedste resultater og den bedste kvalitet af sorteret affald.

[Værdikæderne/Energi & Distribution]

Umiddelbart indgår affaldsforbrænding normalt ikke i "historien" om den cirkulære økonomi, men EU kommissionen har netop slået fast, at affaldsforbrænding også har en vigtig rolle i forhold til den cirkulære økonomi - idet det forudsættes at der ikke går på kompromis med høje genanvendelsesrater. Og forudsat at energien i det affald, som ikke kan genanvendes - udnyttes optimalt.

Og de kriterier opfylder Vestforbrænding til fulde - på trods af at det borgernære affald i stigende grad går til genanvendelse, så modtager vi fortsat tilstrækkelige mængder forbrændingseget affald. Faldet i forbrændingseget affald fra husholdningerne opvejes således af en stigning i affald til forbrænding fra erhverv. Importeret affald modtages fortsat kun på forsøgsbasis og udgjorde i 2016 lige knap 5 % af den samlede mængde på 530.000 tons.

I 2016 kunne Vestforbrænding afsætte mere end 60 % af den producerede fjernvarme til eget fjernvarmenet. Denne udvikling fortsætter i 2017 og 2018, hvor nettet udbygges yderligere, dels med henblik på levering af fjernvarme som erstatning for naturgas - særligt i Lyngby-Taarbæk Kommune - men ikke mindst for at sikre afsætning af vores affaldsbaserede varme hele året.

Samlet set svarer energiproduktionen forbindelse med forbrænding af restaffaldet til 70.000 husedes årlige forbrug.

Udbygningen af fjernvarmenettet og tilslutningen af nye kunder, blev i starten af året udfordret på flere fronter, bl.a. en gasekspllosion, som betød et par måneders forsinkelse og dertil tekniske vanskeligheder i forbindelse med krydsning af S-banen – begge dele i Lyngby-Taarbæk Kommune. De berørte planlagte tilslutninger bliver derfor i stedet gennemført i indeværende år.

En robust og fuldt udnyttet forbrændingskapacitet og optimeret afsætning af fjernvarme, har alligevel betydet at årets resultat på energisiden er positivt. Det betyder at vi kan reducere både affaldstakster og varmepriser og reducere CO₂ udledning forbundet med opvarmning af bygninger.

Fjernkøling i sammenhæng med fjernvarmeforsyning er væsentligt for at sikre udnyttelse af overskudsenergi. Arbejdet med at afdække potentialet og mulighederne, blev derfor sat i gang i 2016 – med afsæt i aktuelle planer for udvikling af erhvervsområder i Ballerup og Lyngby-Taarbæk Kommune, hvor der er gode perspektiver for sikring af miljørigtig køling samt udnyttelse af bortkølet varmeenergi til fjernvarmeformål.

Den cirkulære tankegang i relation til forbrænding af restaffald udmønter sig også i de yderste led af værdikæden, nemlig håndteringen af restprodukter fra forbrænding og røggasrensning.

I 2016 blev der således sat fokus på at sikre en "dansk løsning" for håndteringen af røggasaffaldet fra røggasrensningen. Vi har således indledt et samarbejde med STENA Recycling om fuldskala drift af en udviklet behandlingsmetode, som kan reducere mængden af røggasaffald til deponering, og samtidig muliggør at deponeringen kan ske på dansk deponi i stedet for i Norge eller Tyskland, som i dag – og sidst men ikke mindst at der potentielt kan udvindes salt af røggasaffaldet til brug som vejsalt.

[Formidling af historien om værdikæderne]

Også formidlingen af historien om de cirkulære sammenhænge mellem affald, ressourcer og energi er populære på Vestforbrænding.

Flere end 20.000 skolebørn, gæster og borgere med interesse for sortering, genanvendelse og energi, var i 2016 gennem Formidlingscenters forskellige undervisnings og formidlingstilbud her i Glostrup, på vores genbrugsstationer og på skolerne i medlemskommunerne. Det var flere end nogensinde før og understreger den store interesse i at få indblik i og forstå hvordan "vores affald" – håndteres og ressourcerne nyttiggøres.

De rekordmange besøgende har dannet grundlag for at der er gennemført mere end 40 % flere undervisningsforløb end året før – og understreger det kloge i beslutningen om den planlagte udvidelse af formidlingstilbuddet – som får navnet PowerLab, og som om få måneder slår dørene op i den ombyggede lagerbygning som ligger lige overfor hvor vi sidder.

[Samfundsansvar, Miljø og arbejdsmiljø]

Med afsæt i vores CSR politik bidrager Vestforbrænding også til den mere socialt orienterede værdikæde, der sikrer og understøtter unges uddannelse og styrkelse af tilknytning til arbejdsmarkedet for udsatte grupper af borgere i samfundet.

Som en rummelig arbejdsplads tilbyder Vestforbrænding derfor løbende fleksjobs, seniorordninger, elev og lærlingepladser, tillige med adgang til virksomhedspraktik og arbejdspladser med løntilskud – og i alt 47 personer var i 2016 tilknyttet Vestforbrænding inden for disse rammer, og der blev gennemført i alt 685 ugers praktik og uddannelse.

Endelig kunne vi i 2016 sætte endnu et led i kæden af succesfulde recertificeringer af vores miljø og arbejdsmiljøledelsessystem, der sammen med en særlig indsats fokuseret på "Kultur, Kortlægning, Krav, Kompetencer og Konsekvens" skal bidrage til fortsat udvikling og understøttelse af arbejdet med sikkerhed og sundhed for såvel vores egne medarbejdere, som de leverandører og håndværkere vi samarbejder med på vores 3 lokationer i Glostrup, Taastrup og Frederikssund.

[Associerede selskaber]

[SMOKA]

2016 har været et omstillings år i SMOKA, hvor en ny driftschef, med afsæt i en indledende forretningsanalyse, har taget hul på reorganisering og effektivisering af aktiviteterne i SMOKA. En af de opgaver, som er prioriteret højt i 2016 og 2017 er, at skabe fælles mål, værdier og retning, der skal hjælpe med at styrke organisationens identitet og selvforståelse.

Der er opbygget et tæt samarbejde med Vestforbrændings Kommuneservice, hvor der er stort fokus på at de tilbudte ordninger til enhver tid er attraktive for kommunerne, hvilket bl.a. skal danne grundlag for udarbejdelse af en forretningsplan for 2018. Indsatsen ser allerede ud til at bære frugt, idet der i 2016 er opnået et mindre overskud, tillige med en markant forbedret likviditet.

[AV Miljø]

Deponering ligger nederst i affaldshierarkiet, men udgør fortsat et lille med vigtigt led i den samlede værdikæde for behandling af affald.

2016 bragte afklaring på muligheder og rammer for sikring af deponiets levetid både på kort og længere sigt, mens muligheder og perspektiver for udtagning og nyttiggørelse af shredderaffald og trykimprægneret træ – som kunne forlænge levetiden på helt langt sigt endnu ikke er kommet helt på plads.

[AFATEK]

Sorteringen af forbrændingsslaggen fra energianlægget, understøtter med sin egen cirkulære økonomi også i energianlæggets samlede værdikæde og er fortsat i udvikling.

Metalsorteringen af forbrændingsslaggen sker i dag på et af verdens mest effektive anlæg, hvor vi er helt nede og have fat i partikler på en halv millimeters størrelse. Vi er stolte over - sammen med andre fælleskommunale anlæg, at have bidraget med såvel faglige kompetencer som investeringer til udvikling af en teknologi der sikrer maksimal genanvendelse af de metaller der er findes i det forbrændingsegnede affald, og som samtidig sikre miljørigtig genanvendelse af slaggen som erstatning for nye jomfruelige råstoffer.

[Afsluttende bemærkninger]

Direktør Peter Basland vil om et øjeblik præsentere regnskabet for 2016 – og jeg vil derfor slutte årets beretning med, at konstatere at Vestforbrænding med sine sammenhængende værdikæder fra borgernes skraldespand over genbrugsstationen og energianlægget til borgernes radiator, og med sin robuste og sunde økonomi bør være en oplagt og relevant aktør og samarbejdspartner i den cirkulære økonomi, som kommer til at danne den overordnede ramme for fremtidens forsyningslandskab.

Jeg vil derfor slutte af med at sige tak for de flotte resultater.

Tak til kommunerne, tak til bestyrelsen og tak til Vestforbrændings direktion, ledelse og medarbejdere for godt samarbejde og den flotte og engagerede indsats.

God sommer.